

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 „ — „
Negyed évre	1 „ 50 „
Egyes száma ára	6 „
Külföldre egy évre	8 „ — „

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábos garmond
sorért vagy annak térfogatáért,
4 kr., s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban
közlendő cikkek soronként
10 kr. díjért közöltetnek.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT:
Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:
Sprencz György szerkesztő lakásán.

A lap beltartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilttéri cikkek, stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYTT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Felhívás előfizetésre.

A „Székelyföld“ cz. politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt. — kr.
Fél évre	3 frt. — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt. — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadtatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

Az előfizetési pénzeket kérjük Kézdi-Vásárhelyre a kiadó-hivatalba küldeni.

A „Székelyföld“ kiadó-hivatala.

Kossuth az eloláhosodásról.*

Bevezetés.

Az ember s az általa megalkotott társadalom összessége, ennek minden mozzanata, mind avval a hatalommal együtt, a melyről hiszi, hogy a nagy körfolyam közepette lényegesen intőző; minden változás, a melyet avval a gyarló emberi hatalmával s akaratával létesít, nem léphet ki soha abból a korlátból, a me-

lyet a természet rendje megszabott és kitűzött: nem véthet a természet törvénye ellen, melynek egész létével és lényével alárendeltje, mert kifolyása.

És épen azért minden intézkedés s ebből kifolyó változás, mely emberi akarat, tetterő szüleménye, lássék az ember szemében még oly hatalmasnak is, csak a szabott korlátban belül esik; ezt áttörni s így a törvény és az ebből folyó rend fölébe emelkedni, élő lénynek nem adatott.

Quetelet számai kimutatják az élet és halál — a keletkezés és pusztulás — arányait; ki még azt is, hogy péld. az öngyilkos, bármennyire öntudatosnak, szabad akaratából kifolyónak lássék is cselekvése, tettével mégis korlátban belül esik. És erre épen úgy, mint minden viszonyra, a melyet az ember s az általa megalkotott társadalom a puhatoló észnek nyújt, ráillik Quetelet találó, mélyértelmű képe a körörről, melynek vonala a nagyító alatt merő különböző alakú, szabálytalanul csoportosított részekből áll ugyan, de a mely részek összességükben, a határozott központ kényszere alatt egy külső és belső korlát közé helyezve, szabályos kört alkotnak. Az egyes részecskék a mondott korlátban belül változtatják ugyan helyüket, az egymásközötti viszonyt, a csoportosítást; de az egy központ törvénye alól nem menekülhetnek. Egészben, így vagy úgy körvonalat alkotnak, melynek megmásíthatatlan törvényét az egy, mozdulatlan központ adja.

Minden, az emberi belátásból, akaratból folyó intéző erőnek csak az egy központ szabta korlátban belül lehet hatása, e hatás minden eredménye a korlátban belül fekszik, itt változtathat a csoportosításon, a parányi részek egymáshoz való viszonyán; de nagyban és egészben épen úgy, mint Quetelet körvonalának alkotó részei, a folytonos, törvényes, megmásíthatatlan körfolyam sodrába esik.

Egy nemzet részeinek szemünk előtt folyó átalakulását — a keblü ügy szem-pontjából kifejezve — hanyatlását látva, sokszor és oly behatóan, mint ez tölem kitelhetett, elgondolkoztam az indító okok iránt. Mindig egyazon eredményhez jutottam, mert mindig ugyanazon alapelv befolyása alatt állottam, a mely a megelőző sorok fejtegetéséből kivehető.

Az eredmény egy és ugyanaz maradt akár az írott történelmen — Herodottól a napi események modern krónikááig — indultam el, akár azon a történelmen, amelyet letűnt óriási idők, olyanok, a melyekhez képest az írott történet egész korszaka alig egy sóhajlás, letűnt lények testmaradványaival a föld rétegeihez irtak.

Mind a két történelem csak azt mutatja ki, hogy a népfajok, a nemzettestek az idők folyamában fejlődnek és így fejlődve átalakulnak, mert életök ugyanazon behatások — mondjuk, törvények — alá tartozik, a melyeknek fejlesztő és átalakító hatalmát a földrétegek palaeontologus maradványaiban szemlél-

jük; hogy ez a folytonos átalakulás az emberi lét és lény minden ízére kiterjed, s így abszolút állandóság, olyan, a minőt például a hazafias érzet a nemzeti lét eszményének tekint, a minőt kíván, örökké, egy irányzatban, egy fokon nem is létezhet.

Ez határozottan ki van fejezve abban a tényben, mely földrészünkön szemünk előtt áll, a melyet a tárgyilagosan írott történelem bebizonyít, hogy t. i. Európa leghatalmasabb nemzettestei között egy sem tiszta faji nép; mindnyája a faj-amalgamatio terméke, mely egyfelől azokhoz a természeti viszonyokhoz, a melyeknek behatása alatt áll, alkalmazkodva, kifejti lényét, erejét; de a mely másfelől a korszakok során átalakuláshoz vezet. Ezeké most, Quetelet vonalának korlátain belül, az intéző hatalom, a mely azonban a nagy körfolyam sodrát nem kerülheti ki s meg sem akaszthatja.

Ebből következtetve: a nemzeti átalakulás, mint a multnak történelme, egyszerűsmind a jövő történelme is, épen úgy, a mint a földrétegek palaeontologus maradványait, azoknak egymásra következő alakulatait tekintve, e multból kényszerűleg azon következtetéshez kell jutnunk, hogy min magunk is, mind avval, a mi e korszak szerint velünk e földön él, egykoron egy újabb rétegben szintén palaeontologus tanubizonyosságai le-
szünk az átalakító nagy körfolyam menetének, s ez nemcsak a testről, hanem mindenről áll.

Már most is megbolygatjuk a rég le-

A „Székelyföld“ tárczája.

Egy proklamáció 1848-ból.

A nemes székely nemzethez.

Tisztelt Polgártársaim!

Küldöttségem czélját szerencsém lön több népgyűlésen kijelenteni és ez alkalommal örömtelt kebellem tapasztalni, miként Magyarország 1-ső független miniszterelnökének fölhevését közlekedés s azon nyilatkozat kíséré, hogy készek vagytok inkább dicsőt meghalni, mintsem a despotismus bilincsei alá esve, gyáván élni. S midőn ily lelkesedés bércezes kis honunk csaknem minden zugaiban visszhangozva tetőpontját elérte volna, hirlapilag egy proklamatio jelenék meg, mely int, hogy Erdélyt (jelenleg Magyarországnak Királyhagón tuli kerületét) szinte veszély fenyegeti; azért talpra és fegyverre, szétzuzni vakmerő ellenségét a magyarnak!

Meg vagyok győződve, hogy az átalakulás szűkkeblű ellenségei ezen proklamatiót, mint hazánk legkitűnőbb nagy hazafiának, a szabadság egykori mátyárának aggodalmas szózatát, félremagyarázva, titeket oly lankasztó hírekkel igyekeznek eltölteni, melyek könnyen a téletenség s pangás halál-álmaiba ringathatnának benneteket. Azon-

ban, bizva szilárd hazafiságokban és rendíthetetlen elhatározottságokban, miként a magyar testvérek védelmére s a kivírt korszaki szabadság megtartásáért utolsó csepp vérig kívántok a zsarnoki elvektől vezérelt hálátlan nemzetek ellen őseink dicső példájára harcolni: nyugodtan térek Pestre vissza, a középponti magyar felelős kormány-
nak és magyar testvéreinknek azon vigasztaló hirt megviendő, hogy a székely nemzet hős fiai minden órán készen állnak a magyar haza oltalmára; parancsoljon velők a magyar felelős Ministerium, mert ha kell, 50 ezer, s ha kell, 80 ezer is, szokott harcias szellem-től áthatva, mérlegbe veti magát akármely zsarnok ellenében. Bejelentem a magyar felelős Ministeriumnak szóval is, hogy néhány népgyűlésen a nép annyira lön lelkesülve, hogy bizalma és rendíthetetlen hűsége zálogául a Ministerium iránti engedelmes-ségre esküjét egyhangulag elmondá. Ily dicső jelenetek már elegendők annak bebizonyítására, hogy a székely nemzet a szabadságért és magyar testvéreiért élni és halni kész.

Tisztelt Polgártársak s nemzetünk hős fiai! Valamint az unio megerősítése előtt ti rokonszenveketek és testvéri szereteteket, úgy most annál is inkább, midőn a királyi szentesítés a nép és törvény szavára, az unio

határozatára bekövetkezett, mutassátok meg, hogy magyar testvéreitekkel jó és balsorsban egyaránt kívántok osztozni; továbbá, hogy ti, mint a kivírt szabadság élvezetére, az alkotmányos élet mezején nagykorúságra érett nemzet, a szigorú rend korlátain túl nem akartok törni, hanem az átalakulás iránti törvényes intézkedéseknek hódolva, azokat, mint a törvény szent szavait, békés uton végbeviszni készek vagytok, és hogy ti némely törpelelkű bujtogatóknak szavaira, kik magánérdekeiket a haza érdekei elébe szókták vonni, vagy bizonyos elfogultságból titeket ferde utakon a veszt és veszély tömkelegébe kívánnak vezetni, nem hallgatva, a korszaki szabadság rohamában, mely csaknem az egész Európát, mintegy áldását ki-
árasztva, villámsebességgel átfutá: részt kívántok venni; végre, hogy ti Erdélyt, a testvér magyar hont, mely az egész művelt Európának — természetű alkotásánál fogva — védőbástyája minden keleti vad roham ellen: készek vagytok hős elszántsággal megvédeni.

De terjesszétek elé a magyar Ministeriumnak, hogy erős, izmos karjaitokba adjon fegyvert, hogy egyik része a székely harcz-
erőnek mint mozgó sereg az ellenséges nemzetek határain megvillanhasson, és azon népeket, melyek a szabadság élvezetére nem

hajlandók és az emberi méltóságot megfer-
tőztetik, harcias erővel korlátozhassa meg, és hogy e nemzet hős fiai mutathassák meg, mit képesek ök a korszaki szabadság megtartásáért — mint valódi tüzről pattant Attila ivadéka — tenni; de végre írjátok meg, hogy míg a mozgó sereg a belvillongások zabolázására kímőzditatott, a honvédelem, azaz nemzetörségre nézve is olyképp rendelkezék, miszerint ha ifju és agg tüzhelye védelmére fel akar kelni, vífégyvere legyen, és megtanítsa a vad ellenséget, miként szabadságért vívó nemzetet meggyőzni lehetetlen.

Csak egyetértés, tisztelt Polgártársak, és testvéri szeretet lengje át a székely hős kebelét. Ez pedig csak úgy lehet, ha a multat fel-
leditek és a jelent használva, a kitűzött nagyszerű czél elérésére összpontosított minden szellemi és anyagi erőket.

Tisztelt Polgártársak!

Itt az alkalom, hol a székely nemzet nagyobb dicsőséget vívhat ki magának, mint valaha, mert soha szebb ügyért nem har-
czolt, mint most; azért tegyétek össze vállaitokat és vívjatok hős elszántsággal, hogy majd egykor utódaink mondhasák el:

„Hála apánk poraira, mert ök a szabadsá-
got meg tudták tartani.“

És ne mondhasák azt, hogy:

tűnt nemzedékek sírját, kiássuk a tűzhányó hamva és salakja alá, az ezredéves fuvatok porába, a vizek mélyébe temetett emberi lakok, eszközök és nyomok maradványait, kérdést intézünk azokhoz, s a nyert felelet mindig csak az átalakulás folytonosságáról, kikerülhetetlen voltáról ad hirt és bizonyítást.

A mi e bizonyágban a megnyugtató, az az, hogy az átalakulás nem hanyatlás, hanem fejlődés a jobb, a tökéletesebb felé. Így áll előttünk a dolog, a midőn a történelmi fejlődés kalauzálása mellett általánosabb szempontból tekintjük, s azt az átlagos színvonalat is szemünk előtt tartjuk, a melyet az emberiségnek az a része elért, a mely az u. n. civilizált, vagy éppen kulturált államokat alkotja, s mely, mint ezt már érintettem is, történelmileg bebizonyítható fajvegyülés és fejlődés eredménye.

(Polyt. következik.)

Herman Ottó.

A kereskedelmi szerződés Romániával. Bukarestből a következőket írják: Az autonóm vámtarifa revíziójának előmunkálatait a parlamenti bizottságtól, mely azt jogtalan módon és ellentétben a román kormány szándékaival halogatta, elvették és a román keresk. minisztérium tarifabizottságára bízta. Ennek következtében lényegesen javult a remény, hogy a tárgyalásokat Ausztria-Magyarországgal a revideált román tarifa alapján legközelebb megkezdhetik. A román kormánykörökben uralkodó nézet szerint alapos a remény, hogy a tárgyalások idejekorán befejezhetnek, ha osztrák-magyar részről engedményeket tesznek a román marhabevitelnek. A tárgyalás helyére nézve legtöbb kilátása van Bukarestnek, de erre vonatkozólag, valamint a tárgyalások megkezdésének időpontjára nézve még nem érkezett Bukarestbe hivatalos értesítés.

Az erdélyi képviselők értekezletéből küldött bizottság vasárnap Budapesten ülést tartott a romániai vámszerződés kérdésében. Az előadó előterjesztése alapján hosszú vita indult meg, melyben a jelen voltak majd mind résztvettek. Végre egyhangulag abban állapodtak meg, hogy albizottság küldetik ki, mely alapul vevén az előadó általános helyeslésre talált pontozatait, részletes memorandumot dolgoz ki, a mely a kormány előlétes terjesztendő. Epon-tozatok kereskedelmi szerződés kötése esetén egyrészt az állategészségügyi érdekek szabatos védelmét, másrészt a határszéli vidékek népies iparának specifikus vámk

„Átok atyáinkra, mert ők a szabadságot elvesztve, rabszolgai bilincsek alá hozának bennünket.”

Felszólítalak benneteket, ti népvezetők, mint a politikai érettségnek kutfeljei, kik a székei alkotmányt és municipiumokat anynyi vész és vihar közt az absolutizmus vad rohamai ellen is szilárdul meg tudatok védni, terjesszék az értelmesség szent sugarait, hogy a hon minden rejtekeibe és zugaiba, hol csak egy csepp magyar vér buzog, hat-hasson be.

Ti lelkesek és hitszónokok! használjátok a vallás ígét a szabadság, egyenlőség és testvériség beoltogatására a nép lelkébe és szívébe, mert azoknak igazsága a kor igényeivel, mialtal a magyar felelős kormány népét a boldogság répartjaihoz kívánja vezetni, leginkább megegyez.

Ti székei hadi tisztok! gondoltok meg, hogy ti azon nemzet hős fiai vezetésére vagytok meghíva, melynek ősei a harcmezőn a szabadság megtartásáért véreznek, világhírű dicsőséget vívtak ki maguknak. Azért törhetlen hazafiságból származó komoly szózatot tihozzátok ez: Engedjétek a tiszta hazaszereteti érzelmeket, mely eddig kebletekben elgájtva folyt, tökéletesen kifejlődésre indulni, mert annak példája elektikai tűzszikra gyanánt kap a vezérleteitek

alól való kedvezményben részesítését hangoztatják, továbbá a jelenleg is érvényben volt szerződés határozmányainak meghiusítása vagy kijátszása ellen követelnek garanciákat és végre a közlekedési viszonyok javítását sürgetik a nyers termények versenyében az erdélyi produktumok nézve. Az albizottság legközelebb hozzá lát munkálata elkészítéséhez.

Kolozsvári orsz. földhitelintézet. Az erdélyi részi országgyűlési képviselők értekezlete három napig tartott beható tanácskozás után bevégezte a felállítandó „Kolozsvári országos földhitelintézet” alapszabályainak tárgyalását. A tanácskozásokban Dániel Gábor, ki az alapszabályok kidolgozásával volt megbízva, szerepelt, mint előadó. A szabályzat két lényeges pontban tér el a fennálló hasontermesztői intézetek szokásos szabályzatától. Az egyik eltérés a jelzalog tárgyának, a másik a jelzalog értékének meghatározására és körülírására vonatkozik. Ez eltéréseknél azok a szempontok vezették az értekezletet, hogy egyfelől a legteljesebb alakban biztosíttassék az intézet üztetének szoliditása és zálogleveleinek értéke, másfelől a lehető legméltányosabb módon elégitessék ki a közönség hitelszükséglete. E végből elhatározatott, hogy a jelzalog tárgyat nemcsak kizárólagosan a termőföld képezze, hanem a városi ház, a kisebb királyi haszonvételek, a mennyiben azok a földbirtokokkal kapcsolatos (fennálló telekkönyvi rendtartás esetleges megváltoztatásával) telekkönyvileg bejegyezve és az erdő területek, a mennyiben üzemtervük hatóságilag biztosítva vannak. Ezt a célnak teljesen megfelelő elhatározást az erdélyi részi speciális birtokviszonyok tették föltétlenül szükségessé, hoi a mezőgazdaság legjelentékenyebb jövedelmét éppen a regale és az erdő adja. Másodszor elhatározatott, hogy a birtokérték meghatározásánál a földadó-kataszter, a helyi haszonberek, a szabad kézből való és a bírói végrehajtások útján történt eladási árak vétessenek irányadó tényezőknél. A hasontermesztői intézeteknél csak a kataszteri tiszta jövedelmet szokás alapul venni, de az értekezlet beható tanácskozás után egyhangulag abban állapodtak meg, hogy hazánkban a kataszteri számítások — mivel a tiszta jövedelmi fokozatok végleges megállapításánál nem a tényleges vagy elérhető jövedelemre, hanem a vidékenkénti arányosításra voltak legfőbb tekintettel — a földbirtok értékének megmérésére még megközelítő tájékozást sem nyújthatnak, annyival kevésbé vétethetnek biztos alapul.

Országgyűlés.

A törvényhatóságokról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának második napján,

alatt álló székei harcászok keblébe és vállukba fog kitörni, midőn a haza életéért kell nekik küzdeni. Végre fontoljátok meg azt, hogy jelenleg a legszebb tudomány és legkitünőbb harcias képesség is, hazafiság és hazaszeretet nélkül, szintoly veszélyes hazánk irányában, mint nyílt sisakkal mutakozó ellenségünk; azért minden habzódás nélkül siessetek az átalakulás korszerű elveivel és a szabadság bajnokaival megbarátkozni, s hintsétek el a szabadság, egyenlőség és testvériség magvait illő tapintattal és férfias tekintéllyel, mert akkor, a nélkül, hogy a szigorú hadi fegyelem bomladoznék, sikerdusan fog kifejlődni a hon boldogságára a valódi hazaszeretet, párosulva a harcias szellemmel.

Ti, jelenleg fegyverben álló és gyakorlott székei harcászok! Most, midőn a magyar hazának legnagyobb szüksége van a gyakorlott és jól rendezett fegyveres erőre, tegyétek félre magán- és személyes érdekeiteket, igyekezzetek a szigorú rend korlátai közt maradni és a fegyelmet megtartani, mert csak így lesztek képesek, mint törhetlen harcosok, vad ellenségét a magyarnak és székeinek szétlúzni és világhírű dicsőséget kivívni.

Első most: a hazát minden roham ellen megvédeni és a korszerű szabadságot meg-

csütörtökön, leginkább a törvény keretén kívül eső kérdések keltettek nagy vitát. Így a 19-ik §-nál, mely arról intézkedik, hogy bizonyos sérelmes esetekben a törvényhatóság orvoslás végett a képviselőházhoz fordulhat, Grünwald Béla hosszabb indokoló beszéd kíséretében határozati javaslatot nyújtott be az iránt: utasítsa a ház a miniszterelnököt, hogy a közigazgatási bíróság szervezése iránt rövid idő alatt törvényjavaslatot terjesszen a ház elé. Tiszta Kálmán miniszterelnök, utalva ez irányban tett nyilatkozatára, ellenezte a hat. javaslatot. Többek felszólalása után Grünwald módosította határozati javaslatát, úgy, hogy abból kimaradt minden részletes utasítás, s így aztán a hat. javaslatot az egész ház elfogadta. A 11—12. §-okat rövid vita után a Bezerédj Viktor irányi módosításával fogadták el. A 15. §-nál Horánszky Nándor a rendezett tanácsú városok érdekében adott be módosítást, melyet azonban a ház többsége elvetett. A 22-ik §-nál Lázár Ádám a virilis intézmény eltörlése iránt adott be módosítást. Ez több érdekes felszólalásra adott alkalmat. Tiszta Kálmán, Madarász József és Helfy Ignác pedig mellette szólottak. Helfy ez alkalommal, reflektálva a miniszterelnök minapi beszédére, megvilágította Kossuth Lajosnak a parlamentarizmusra és megyei önkormányzatra vonatkozó nézetét. Zichy Antal hosszasan foglalkozott a Helfy beszédével. Helfynek erre tett rövid nyilatkozata után az ülés véget ért.

Csütörtökön Herman Ottó szólalt fel elsőnek; pártolta Lázár Ádámnak a virilis intézmény megszüntetésére vonatkozó indítványát. Orbán Balázs és Törs Kálmán szintén ezt pártolták. Tiszta Kálmán minelnök és Dárday Sándor előadó felszólalásai után azonban a többség az eredeti szövegezéssel fogadta el a szakaszt. A 23-ik §-nál, mely arról intézkedik, hogy kik nem lehetnek tagjai a megyei bizottságoknak, a módosításoknak valóságos árja szakadt a házra. Részben módosítványt adtak be, részben a beadott módosítványokhoz hozzászóltak: Sággy Gyula, Fenyvessy Ferencz, Lázár Ádám, Körössy S., Petrich Ferencz, Szalay Károly, Andreánszky Gábor báró, Almásy Sándor, Enyedi Lukács, Gullner Gyula, Szalay Imre, Chorin Ferencz. Ugron Ákos azt indítványozta, hogy a községi és körjegyzők ne lehessenek tagjai a megyei bizottságnak. A beadott módosítványok közül csak a Chorinét fogadták el, a többi a többség elvetette. A 26-ik §-nál, mely felsorolja azokat, kiknek adója a legtöbb adót fizetők lajstromának összeállításánál kétszeresen veendő, újra hosszabb vita támadt. Mártonffy Károly, Barla József, Thaly Kálmán, Szentkirályi Albert és Lukács Gyula

tartani; azután fogja a haza százados sérelmeit is lehetőleg orvosolni, és bizonyosan rövid idő alatt és pedig még a közelebből Pesten megnyitandó nagyszerű hongyülésen; ebben meggyőződhetek. 80 évektől fogva tudott a székei békességesen túrni; és most ti ne tudjátok pár hónapig nyugalommal maradni és bevárni a törvény szent szavainak határozatát, mely a székei nemzet okvetetlen egy lodogabb állapotba fogja átvzetni? Több rendben tudának a székei harcászok idegen érdekért harciasan vívni; és ti most magyar testvéreitek érdekeiért, a magyar haza és székei nemzet életéért, szabadsága és nemzetisége megtartásáért ne tennétek ezt? Ilyesmit rólatok, tisztelt polgártársak, oh, nemzetünk hős fiai, tudva azt, hogy a hazafiság minden székei keblét átlengi, fel se lehet tenni.

Végre felszólított az egész székei nemzet a magyarok Istenére és a nemzet életéért az egyetértésre és a szigorú rend korlátai közti megmaradásra, mert csak így lehet minden veszélyt elhárítani.

Mindent a királyért, hazáért és szabadságért!

Junius 25-én 1848.

Gál Sándor s. k.
miniszterelnöki biztos.

a kedvezménynek különféle irányban való kiterjesztése iránt adtak be módosítványokat. Komlóssy Ferencz indítványozta, hogy csak keresztény és nemzeti irányu lapok szerkesztőit részesítse a törvény a jelzett kedvezményben. Indítványát pártolta Rácz Géza. Nendtvich Károly a lap-szerkesztőkre vonatkozó passzus kihagyását indítványozta. Végül Tiszta Kálmán miniszterelnök kérte a szakasznak valamennyi módosítás mellőzésével az eredeti szöveg szerint való elfogadását s a ház el is fogadta.

A szombati ülésnek igen csöndes, tárgyalagos lefolyása volt. Nem fordultak elő zajos, ingerült jelenetek, sőt hosszabb viták sem támadtak a módosító körűl, melyek ezuttal is bőséges számmal kerültek a ház elé, s ezek közül többet el is fogadtak. Legélénkebb volt a vita a 32-ik §-nál, a hol Sággy Gyula azt indítványozta, hogy a bizottsági tagok 3 évenként, 6 évre választassanak. A javaslat ugy intézkedik, hogy a tagok 5 évenként tíz évre választassanak. A módosítványt pártolták: Horváth Boldizsár, Szoboszlai József, Orbán Balázs és Szalay Károly. Tiszta Kálmán miniszterelnök sem ellenezte egész mereven, hanem a többség 119 szavazattal 71 ellenében az eredeti szöveget fogadta el. Részben módosítványokat adtak be, részben pedig a módosítványokhoz hozzájárultak: Bottlik Lajos, Andreánszky Gábor br., Bezerédj Viktor, Goda Béla, Szederkényi Nándor, Sággy Gyula, Apponyi Albert gróf, Petrich Ferencz, Madarász József, Irányi Dániel és Grünwald Béla. Tiszta Kálmán miniszterelnök és Dárday előadó több ízben szólaltak fel. A ház a III. fejezetig haladt a részletes tárgyalásban. — Az ülés végén Nendtvich Károly interpellációt intézett a miniszterelnökhöz a zsidók tömeges bevándorlása ügyében.

Megszivlelendők a népfelkelési törvényjavaslat alkalmából.

(Polytatás.)

Milyen is lenne a népfelkelési törvény gyakorlati oldala egy általános mozgósítás esetében, a minek lehetősége természetesen nincs kizárva? A két államfél között kitört háború esetén többé már nem két hadsereg álland egymással szemközt, hanem két államnak fegyverfogható népessége, egy társadalomnak minden tagja kivétel nélkül, hogy öldöklő harcra keljen ellenével. Képzetelet túlhaladó óriási néptömegek állának egymással szemben harcra készen, melyeket millió meg millió védtelenül hagyott nő, kenyér nélkül maradt, éhségtől gyötört ártatlan gyermek könnyei sirnának vissza a harez vértől párolgó mezejéről a családhoz és azok jajai vegyülnének a harcok morájába. E néptömegek harcra már nem a mai felfogás szerinti hadviselés, hanem népfajirtó háború, vad mészárlás lenne, a családi tüzhelyeikről a vérmézőre hurczolt családapák kétségbeesztő élethalál-küzdelme, de száználmas halálhőrgése lenne ez egyszerű és a szellemi és kulturális fejlődés fátyla-hordozóinak és a nemzeti lét összes fenntartó elemeinek.

A társadalomnak minden fegyvert fogható tagja kivétel nélkül szükség esetén harcra hívható 60 éves koráig; ez oly állapotot teremtené, mely a mi felfogásunk szerint következményeiben megbontaná, vesztélylyel fenyegetné a népek kulturális fejlődését és az egész társadalmat végtelen válságokba sodorná.

De lássuk a népfelkelési törvényjavaslatot gyakorlatilag egy kissé részleteiben.

A törvény általános kötelező erővel bír. Mozgósítás esetén nagyon természetesen a saját emberei sem fogának itthon maradni az irodákban. Ők, mint minden eszmének előharcosai, szóvivői, nem kívánhatnák, hogy e tekintetben kiváltságokat élvezzenek. De már maga a liberális felfogás sem engedné meg nekik e kiváltságok élvezetét; nekik előre kellene törni, mint a felkelő hadsereg harcászai és zászlóvivőinek. Nem lenne a legjobb esetben is hátra egyéb, mint a táborból megküldeni a harcztéri tudósításokat a nyomdákban honnmaradt, fegyverfogásra képtelen nyomdászoknak és a siránkozó női világnak. A sajtó tehát minden

hozzátartozóival felszedné magát a polgári államból és kiköltözködnék a harczmórájtól visszhangzó katonai állam vértől pirosló mezejére.

A kereskedővilág Wertheim-lakatra verné összes bolthelyiségeit, oda hagyná áru-padjait és mehetne segédeivel együtt a táborba az élelmezési csapatokhoz. A társulati vállalatok és közintézetek vezető személyzete a tollat — természetesen — fegyverrel cserélné fel. Ennek a következménye aztán lenne az, hogy a kereskedelem okvetlenül teljes pangásba menne; a vállalatok, közintézetek és üzletek szünetelni lennének kénytelenek.

A nagy hivatali sereg az irodák rekedt levegőjét a csatamező friss levegőjével, a sok helyttőlést gyönyörűsége sétával a golyók záporában mily szívesen cserélné fel! A papok és tanítókra a templom, szószerk és iskola helyett mily magasztos tér nyílnék a csaták zajában és küzdelmeiben!

Ki törődne ekkor az iparral? A mesteremberek nyugodtan hagynák oda műhelyeiket. A szép és jó feleség majd gondját viselné a kalapácsnak, bárdnak, fűrésznek, furónak, üllőnek, gyalunak, varrógépnek, tűnek, árnak stb. A vállalkozó építészek nap-számokkal együtt sánczot ásnának és hányának, ágyutelepeket, löréseket csinálnának stb.

A haza minden előtt! Hol közös a veszély, közös a baj, közös a jó és rossz, közös a győzelmi bér, közös a veszített csata utáni megfutam, közös a haza, közös annak minden porszeme, élete és halála: ott abban mindenkinek meg kell osztoznia.

Ez oly igazság, mely elől elvileg kitérni, mely ellen szólni nem lehet.

Hát földművelő népiünkkel s az általa végzett mezőgazdasággal mi lenne? A fegyverfogásra képtelenek, a 60 éven felüli öregek, a nők és gyermekesereg megművelnék ám a földeket igazában, begyűjtenék a terményeket és előteremténék a katonai állam számára az öldöklő háborúk költségeire a szükségességeket.

A mi viszonyaink szerint a hadjuttalék legnagyobb részét ma is a földművelő nép zöme adja. Gazda és cselédje, munkaadó és munkás, gazdasági intézetek vezető személyzete és munkavégző közönsége, ezen osztálynak színe-java együtt fogna fegyvert, együtt menne a táborba, a csatamezőre. Pedig a földművelés, az életfenntartás ezen egyik eszköze, oly kevésbé tűr munkaszünetet hosszabb időre, mint a gyomor, mely a szokásos étkezési óra elteltével korogva kiált az élelem után. Itt minden napnak megvan a maga teendője, minden órának a maga szükséglete, mely halaszthatatlan kielégítésre vár.

Azt mondhatná valaki, hogy ez mind lári-fári beszéd; ma a hadjárat nem tartana oly soká.

Csalódik, a ki így gondolkozik. Két elmergesedett katonai állammal elkeseredett háboruja, népiértő hadjárata nem érne oly könnyen és hamar véget, mint egy csirkeharcz. A mily borzasztó egy ily hadjáratnak még csak elképzelése is, ép oly kevésbé lehetne előre megmondani és belátni annak tartósságát.

Tartana csak egy pár hónapig a mezei munka idején: pusztulásnak indulna az egész gazdaság, megrendülne az ország egész közgazdasági élete. Lám, lám, ne lenne csak ember, ki az érett kalászkokat letakarítsa, behordja a termést és ledolgozza a maga idejében; aztán idején tul — ha csak pár héttel is — nézhetne utána. A lezajlott hadjárat után futhatna a gazda terményei után a mezőre, ugyszintén a mesterember az ő félbehagyott mestersége mellé munkáját folytatni.

A népfelkelési törvény a gyakorlati életben, ugy, a mint előirányozva van, oly választást szűlné, mely nemcsak a csataterén vesztes félt süjtáná, hanem a győztes vállaira is ránehezédnek.

(Folytatása következik.)

Felvidéki.

Színészet.

Győ.-Szentmiklós, 1886. márcz. 21.

Tek. szerkesztő ur! Városunkban Völgyi O. József színtársulata folyó hó 13-án szombaton Csiky Gergely „A sötét pont” című 3 felvonásos drámájával kezdte meg előadásait szépszámu közönség jelenlétében.

Az előadás jó volt; a főbb szereplők összhangzó játéka a közönség tetszésével találkozott. A szereplők közül Mezey (Albi Vincze), Némethy Lilla (Lidia), Iványi (Prokay Gyula), Fábriánné (Kézdí Györgyné) és Völgyi (Fáma Gáspár) tűntek ki, kiket a közönség játékaikért többször zajosn megtapsolt. Csak a Makáry ügyvéd (Farkas) szerepe volt igen gyenge kezekben.

Vasárnap 14-én Szigeti József „Viola, az alföldi haramia” című 5 felvonásos népszínműve került színre telt ház előtt. Az előadás annyival érdekesebb volt, mivel a darab Br. Eötvösnek „A falu jegyzője” című regénye után lett írva. Az est hőse Völgyi volt, ki Viola szerepét könnyedén és nevéhez valóban méltóan játszotta; a közönség ügyes alakítását zajos tapsokkal jutalmazta. Iványi (Peti özigány) szerepét oly eredetiséggel és jól játszotta, hogy a közönség várva várta jelenéseit, hogy gyönyörködhessenek talpraesett játékában. Sárközy (Czifra, betyár) szerepét jól oldotta meg; éneke tiszta és jó volt, mit a közönség tapsokkal és ujrázásaival ismert el. Mezey Macskaházy ügyvéd szerepében tűnt ki. Még megemlítendő: Lendvay (Nyuzó főbíró), Hótya (lelkész), Farkas (Iczik), Szilágyi (Ákos) és Fábriánné (Rétyné), kik szerepeiknek mindnyájan derekasan megfelelték.

Kedden 16-án „Örököség, vagy: esküvő éjjelkor”, Obernyik Károly 5 felvonásos jeles drámája adatott elő. A szereplők közül dicsőreget érdemel első sorban is Völgyi (Schemdt Kristán), ki korrektil s igaz érzéssel játszott, miért a közönség élénk tapsokkal jutalmazta és többször kihívásban részesítette. Némethy Lilla Matild szerepében tűnt ki; szívréható jelenetei és jó játéka a közönség teljes meglepődését nyerték ki. Lendvay (Nyári Lajos), Iványi (Csödházy), Hótya (Ferencz) és Szilágyi (Pókfalvi) dicsőreget érdemelnek.

17-én általános tetszés mellett adatott „A sabin nők elrablása” című 4 felvonásos mulattató vígjáték. A közönség az egész előadás alatt a legvidámabb hangulatban volt; egymást érték a zajos tapsok s a kihívásoknak vége-hossza nem volt. A szereplők kivétel nélkül, egymással versenyezve, kitűnően játszottak. Első helyen Iványit (Bányai) említjük meg, ki kómius jeleneteit oly jól adta elő, hogy a sok nevetésben a közönség egy része sirt is. Mezey Fridolin színigazgató szerepében remekelt. Kitűntek még: Némethy Lilla (Irma), Hótya (Marosán), Fábriánné (Borbála) és Lendvay (Dr. Szilvásy).

18-án Dumas Sándor „Denise, vagy: a szerelem hatalma” című színműve került színre. Ez alkalommal Lendvay (Gróf Bardanes) és Némethy Lilla (Denise) dicsőrendők meg leginkább. Játékuk kifogástalan volt; a főbb jeleneteket oly meghatóan és érzéssel játszották, hogy a máskor oly fukar közönség feltűnően bőkezű lett a tapsokban. Hozzájárult még a sikerhez: Völgyi (Brisso), Fábriánné (Brisso), ki az anya fájalmát valóban átérte. Völgyi is azon jelenetet, midőn megtudja Denise belépését, oly meghatóan alakította, hogy játéka akármelyik nagyobb városi színpadra beillt volna. Harayné (De Tanzettené), Mezey (Tonverinn) és Szilágyi (Fernand) remekeltek.

20-án „Dolores, vagy: élve a sirba” nagyhatású dráma került színre. Közönség ily nagy számmal még egy előadás sem volt. A szereplők most is, mint más alkalommal, mindnyájan jól megállták helyüket; szóval a közönség az előadással teljesen meg volt elégedve.

27-én szombaton Jókai híres „Arany ember”-e fog előadni. Reméljük, hogy ez előadás zsufolt ház előtt fog megtörténni.

Az eddigi előadásokból ítélve, Völgyi színtársulata jó erővel rendelkezik és jól van szervezve, s ha így folytatja, mint a hogy

kezdte s arra fog figyelemmel lenni, hogy oly darabokat hozzon színre, melyek a közönség érdeklődését fenntartják, ugy jövőben is számíthat a pártolásra, melyben már jelenleg is, daczára a szűk pénzviszonyoknak, elég szépen részesül.

Ezek után bátran ajánlhatjuk Völgyi társulatát ugy a helyi, mint a vidéki színműpártoló közönség becses figyelmébe.

Tudósító.

Viszonválasz M—i urnak.

Az ön éles megjegyzésére én is utólagosan bátor leszek annyit megjegyezni, hogy én részemről a tényekkel a szavakat is egyenlő értékűeknek tartom és itélem. Azon, hogy ön fel nem tudta fogni, hogy 15 frt bírság-befizetése miatt ismertem el, csodálkozom; így tehát szükségesnek látom még egyszer (a gyengébbek kedvéért) megmagyarázni.

Hogy bírságot fizettem, ezzel azt bizonyítottam be, hogy elért a helyi hatóság keze és így minket a magas miniszterium sem pártfogolt.

Különben M—i ur személye és tekintélye eddig is legnagyobb elismerésemet kellette fel.

Ambrus Albert.

Különfélék.

— Időjárás Háromszéken. E hét is méltó folytatása volt a mult heti zimankós időnek. Gyakori havazással köszöntöttek be a tavasz első napjai. Még vasárnap, azaz márczius 20-án, vidékről többen szánon jöttek be K. Vásárhelyre, a mi nálunk is vajmi ritka esemény.

— Halálozás. Ferencz József h.-lovétei tanítót súlyos csapás érte. Hőn szeretett neje, György Anna, e hó 17-én négy hónapi betegség után jobb létre szenderült. Hült tetei a szt.-oláhfalvi temetőbe helyeztettek el. Béke poraira!

— A kézdívársárhelyi jótékony nőegylet, támaszkodva eddigi sikereire, megkísérelte a lehetetlent is lehetővé tenni s az elmúlt farsang fényes mulatságai után f. hó 20-án fillérestélyt rendezett; azonban sem az ékes nevű háziasszonyok, sem a kecségető műsor nem voltak képesek nagyobb közönséget összehozni. Nagyon válogatott, de nagyon csekély társaság jelent meg, de azért a szertetre méltó háziasszonyoknak és a kedves háziurnak bő alkalmuk nyílt szívélyességüket gyakorolni. A zene és táncz s a műsor is elmaradt, de az együttlét öröme s a társalgás kellemé mindent pótolta. A napi események s a felszínen levő nevezetesebb kérdések megtárgyalása után a közönség, ki nem fáradva, ki nem izzadv, testben és lélekben épen tért haza. 11 órakor a takarékosági szempontból eszközölt fél világitás egész sötétséggé redukáltatott s a közönség már 12 órakor abban a kellemes helyzetben volt, hogy otthon puha ágában álmadozhatott a bőjti fillérestély kelmeiről. Felülfizettek: Molnár Józsiás 80 krt, Kovács Irma 10 krt, Benkő István 10 krt, Baka Misi 10 krt. O.

— Farsangi statisztika. Az elmúlt farsang alatt a kézdívársárhelyi bálók összes bevételei majdnem 2000 frtot tesznek ki, s ezzel szemben szokásos bál közönségünknek egyetlen házasság sem fordult elő.

— A csikszeredai fiók veres kereszt egyiet folyó hó 25-én d. u. 3 órakor a csikszeredai kir. törvényszék tanácskozási termében közgyűlést tart, hova a t. ez. tagok meghívottak. Tárgyai: 1. az 1885. évi számadás megvizsgálása; 2. alakulás; 3. indítványok. — Mivel az 1885. év végéig a 6 év lejárt, jól lehet az alapszabályok 4-ik pontja értelmében a ki a 6 évben az egyletből való kilépését nem jelenti be, ugy tekintetik továbbra is, mint tag, de mert a díjak behajtása alkalmával többen nyilvánították kilépési szándékukat: a kellemetlenségek kiküldése tekintetéből a kilépni szándékozókat azt a meghívóra sajátkezűleg írják rá, a csikszeredai fiókgyelet választmányának küldjék vissza; a kik ezt nem teljesítik, ugy tekintetnek, mint tagjai az egyesületnek. A kik 1885. év végéig a díjakkal még hátralékban vannak, azt fizessék be L. árencz Albert pénztárnok urhoz e hó végéig; különben végrehajtás útján fog az felhajtadni. Özv. Lázár Dénesné, elnök. Vajna Tamás, elnök. Bokross Endre, jegyző.

— Tűz. Szárazpatakon folyó hó 19-én este 7 órakor a György Ferencz csürebén tűz ütött ki s ugy a csür, mint a benne levő 5 drb ló, 3 drb szarvasmarha és 12 drb juh elégett. A szomszéd György János csüre is istállója szintén a lángok martaléka lett. A kár mintegy 1000 frtra tehető.

— Helyreigazítás. Multkori vezércikkünk két utolsó sora így olvasandó; „mely mind reánk, mind pedig a szomszéd állam népére nézve méltányos leend.” — Továbbá az országgyűlési tudósítás elején e két szó közül: törvényjavaslat tárgyalása, kimaradt: „általános”.

RÖVID HIREK.

Kossuth Lajos nagy hazánkfia teljesen fölgögyült betegségéből s megint visszatért Turinba, s azt írja, hogy „legény legyen, a ki őt onnan huzamosabb időre kimozdítja”.

— Az erd. m. közm. egyesület Munkácsy Mihályt kérte fel az alapító tagsági oklevelek megrajzolására; az egyletnek több mint ezer alapító tagja van. — Kazacsay János brassói kereskedő e hó 15-én reggel rálőtt leányára s azután önmagára; a leány a fején szenvedett csekély sérülést, ellenben K.-nak a bal-szeme kifolyt. Tettét elmeavarban követte el. — Olaszországban egy nagy zivatar elől 36 asszony egy barlangba menekült; ott tűzet raktak s a barlang sűrű füsttel telt meg, ugy, hogy menekülniök kellett. 17-en azonban bennrekedtek, kik mindnyájan ott lelték halálukat. — Fegyenczelet is fognak jövőre alkalmazni Ausztriában az utépítéseknél és a folyamszabályozásoknál. — Hat mérföld hosszú alagutat építenek New-Yorkban a vízvezeték számára. — A kansasi egyetemen a latin és görög nyelv tanárává egy nőt választottak meg: Rudolf Adelaidot. — Nagy-Láz ungmegyei község egyik legajátatosabb telkesgazdája beosont a templomba s az értékesebb tárgyakat felnyalálolva, elvitte a zsidóhoz. Most a hűvösön ülnek mindketten. — Agyonvert egy finánczot Kumán torontál-megyei községben a feldühöd lakosság. — Csoda-bárány jött a világra Epstein M. pusztavezekényi birtokán; a báránynak 8 lába, 4 szeme, 4 füle, 2 feje és 2 farka van. — Bosnyák küldöttség járt a napokban Szt.-Pétervározt; a küldöttség panaszkodni akart a czárnak a Boszniában fennálló rend ellen, de nem bocsátották eléje. — Byron születésének századik évforduló napját 1888-ban a londoniak nagy ünnepélylyel akarják megülni. — Nagy sikkasztást fedeztek fel Szentesen a varosi árwapénztárnál; a pénztárost és ellenőrt vizsgálati fogságba helyezték. Az elsiszkasztott összeg 15—20 ezer frtra rug. — Csörghe László budapesti kir. táblai bíró szombaton d. u. 1 órakor lakásán revolverrel föbelőtte magát. — Medgyesen, e tulnyomó részben idegenajku városban, e hó 17-én magyar kaszinó létesült. — Bukarestből sürgőnyzik, hogy ott háromnapos hőéses újbl megzavarta az alig helyreállott vasuti forgalmat. Bukarest egészen téli mezben van.

Az „Ország-Világ” 12-ik (márczius 20.) száma az e lapnál már megszokott érdekes s gazdag tartalommal jelent meg. Közlemények és képek egyaránt válogatottak. A mesteri szám tartalma ez: „A jégkisasszony”, Tolnai Lajos regénye; „Sülyedő hajó”, Palágyi Lajos költeménye, mely a Petőfi-társaság legutóbbi ülésén olvastott fel; Karlovsky Bercei, Párisban elő hazánkfiról, Szana Tamástól (Karlovskynak Balló Ede által rajzolt arcképpel); „A kardos menyecske”, Szabó Endre regénye (Goró illusztrációival); „A hazugság művészetének hanyatlásáról”, Twain Márk humoreszkje; „Dalok”, Sebesi Jóból; Szentgyörgyi István 25 éves színészi jubileuma alkalmából (arcképpel és két jémezéppel), Szokolay Kornélról; továbbá: „Apró versek”, írták: Gáspár Imre, Petri Mór, Lévai Ede, Márton Endre, Kerekes József; „Természettudományi apróságok”, Spektatortól; „A vadászról és vadászatról”; „A hétről”, Székely Huszártól. Végül a gazdag rovatok, ezekben színi kritikák, divatlevél stb. A képek közül kiválik Karlovsky Bercei bájos képe: „A duzzogó”, mely először az „Ország-Világ”-ban látott napvilágot, továbbá Margitay Tihomér „A bábé meseje” című rajja; „A színészvér”, Marsini szobra után stb. Előfizetési feltételek: jan.—decz. 10 frt, jan.—június 5 frt július—szeptemberre 2 frt 50 kr., június—deczemberre 5 frt. Az „Egyetértés”-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdarszvénytársasághoz küldendő; kecskeméti utca 6-ik szám. Legezőlszerűben megrendelhetni 40 kros füzetekben Turóczi László közlívásárhelyi könyvkötőnél, kinél a mutatványszám meg is tekinthető. A 40 kros füzetek két számot foglalnak magukban.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsze.

Márczius 23-án.

Magyar aranyárjádék 6%	103.70
Magyar aranyárjádék 4%	95.30
Magyar papirárjádék 5%	152.75
Magyar vasuti kölcsön	100.75
M. keleti vasuti államköt. I. kibocs.	127.—
M. keleti vasuti államköt. II. kibocs.	115.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	104.75
M. földtehermentesít. kötv. záradékkal	104.75
Temes-bánati földteherm. kötvény	104.75
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	104.75
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	104.75
Horvát-szlavon földteherment. kötvény	100.—
Magyar nyeremény-sorsjegy kölcsön	121.—
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy	124.50
Osztrák járadék papirban	85.20
Osztrák járadék ezüstben	85.30
Osztrák járadék aranyban	114.25
1860. államsorsjegyek	129.50
Osztrák-magyar bankrészvény	875.—
Magyar hitelbank-részvény	306.25
Osztrák hitelintézet-részvény	300.—

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Sprencz György.

Kiadó tulajdonos: Szabó Albert.

Nyílt tér.*)

Vizakna városában f. é. febr. havában történt tüzkáreset alkalmából meggyőződést szereztem arról, hogy az

Adriai biztosító-társulat erdélyrészi főfelügyelője tekt Szekula Ákos ur

a tüzkárok becslésénél a legigazságosabb és nagyon méltányos eljárást tanusított, mit is az igazságnak megfelelőleg ezennel hivatalosan bebizonyít

Vizaknán, 1886. márcz. 6-án.

P. H.

Herepey, s. k. r. kapitány.

Ezennel hivatalosan elismertetik, hogy főfelügyelő t. Szekula Ákos ur az Adriai biztosító társulat képviselőjében Darócz községében történt tüzkárokat úgy a károsultak, valamint alólírt teljes megelégedésére mai napon felvette.

Darócz (Udvarhelym.), 1886. márcz. 9-én.

P. H.

Lurcz János, s. k. jegyző.

Az Adriai biztosító társulat főfelügyelője tekintetes Szekula Ákos ur f. é. febr. hó 14-én történt tüzesetet mai napon felvevén, ezen alkalommal úgy a tüzkárosult, valamint többi biztosítottakkal szemben oly humanus,

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

lelkiismeretes és pontos eljárást tanusított, hogy azért hálás köszönetet és bizalmat nyilvánítni kötelességemnek tartom.

Hosszafalu, 1886. márcz. 8-án.

P. H.

Gávrus János, s. k. jegyző.

Homoród-Almás község előljárásága nevében alólírt körjegyző ezennel kijelenti, hogy az 1886-ik év február hó 23. és 26-án támadt tüzvész alkalmával történt károk felvételét az Adriai biztosító-társulat erdélyrészi főfelügyelője, t. Szekula Ákos ur, mai napon eszközölve, mind a károsultakkal, mind a községi lakossággal, mind az előljárásággal szemben oly megnyerő és dícséretreméltó eljárást tanusított, hogy a felügyelete alatt álló társulatnál való biztosítást ezen haza polgárainak melegen és lelkiismeretesen ajánlhatom.

Homoród-Almás, 1886. márczius 10-én.

P. H.

Barra Lajos, s. k. jegyző.

Bibarczfalva község előljárásága hivatalos egyenességgel tanusítja, miszerint az Adriai biztosító-társulat főfelügyelője, t. Szekula Ákos ur, a községünkben történt tüzkár-estet a legkiválóbb szakképzettséggel közmegelegedésre mai napon eszközölte, társulatát a lehető legmelegebben ajánlhatjuk.

Bibarczfalva, 1886. márcz. 14-én.

P. H.

Borbát László, s. k. bírő.

Kis-Bacson község előljárásága ezennel hivatalos lelkiismerettel tanusítja, miszerint az Adriai biztosító-társulat erdélyrészi főfelügyelője a községünkben történt tüzkárok felvételét mai napon eszközölve, a kárvallottakkal szemben kitünő méltányos eljárást tanusított és a község lakossága köszönetét, dícséretét kiérdemelte.

Bátran és minden személyes hízegés nélkül ajánlhatjuk tehát az Adriai biztosító-társulatot, valamint annak erdélyrészi főfelügyelőjét, t. Szekula Ákos urat, bárkinek is becses figyelmébe.

Kis-Bacson, 1886. márczius hó 14-én.

Benedek Ignác, s. k. Putnoki Márton, s. k. s. körjegyző, k. bírő.

P. H.

Benkő János, k. esküdt.

Árkos község előljárásága által hivatalos egyenességgel tanusittatik, miszerint az Adriai biztosító-társulat erdélyrészi főfelügyelője t. Szekula Ákos ur községünkben a Tóth Dániel, László Ádám és Para Beniamin mai napon eszközölt tüzkárai felvétele alkalmából nevezett károsultakkal szemben a

legelőjárás eljárást gyakorolta, úgy annyira, hogy mind a községi előljáráság, mind a tüzkárosultak elismerését és köszönetét nyilvánítnak.

Arkos, 1886. márczius 19-én.

Barabás Sándor, s. k. k. bírő.

Veress Ferenc, s. k. esküdt.

Szabó Beniamin, s. k. esküdt.

Ifj. Göncz Mózes, s. k. pénztárnok.

Kálnok község alólírt előljárói hivatalos lelkiismerettel tanusítjuk, hogy az Adriai biztosító-társulat erdélyrészi főfelügyelője, tekt Szekula Ákos ur, a közelebről történt tüzkáreset felvételére mai napon községünkben kiszállván, mely alkalommal eljárását mind a károsultak, mind előljáráságunkkal szemben a leghumánusabban és köszönetünk nyilvánítása mellett teljesítette.

Kelt Kálnokon, 1886. márczius 19-én.

Szinte László, s. k. körjegyző.

Bedő Dániel, s. k. k. bírő.

id. Ütő Ferenc, s. k. esküdt.

P. H.

Haszonbéri hirdetmény.

Alólírt csődtömeg-gondnok ezennel közölré teszi, miszerint a csődválasztmányának f. év márczius 13-án kelt határozata folytán közadósok k.-vásárhelyi idős Tóth Dániel és neje született Benkő Rebeka csődtömegéhez tartozó s ez év tavaszán elművelés alá kerülő szántók és kaszálók folyó 1886. év márczius hó 28-án d. e. 8 órakor tartandó nyilvános árverezés útján tömeggondnok Dr. Szacsvey Gyula ügyvéd irodájában (adóhivatali épület északi szárnya) haszonbérbe ki fognak adatni.

Az árverési feltételek K.-Vásárhely város rendörkapitányságánál és csődtömeggondnoknál megtekinthetők.

Kelt Kézdi-Vásárhelyt, 1886. márczius hó 23-án.

Dr. Szacsvey Gyula ügyvéd, mint id. Tóth Dániel és neje Benkő Rebeka csődtömegének gondnoka.

RUHASZÖVETEK

csakis tartós juhgyapjuból, középtermetű férfiak számára

3.10 méter)	4 frt 96 krért jó	juhgyapjuból,
egy)	8 frt — krért jobb	"
ruhára)	10 frt — krért finom	"
	12 frt 40 krért egész finom	"

Utazó-plaidok (nagy kendők) darabonként 4 frttól 5, 8, 12 frtig. Kiváló finom öltönyöket, nadrágokat, felöltöket, kabát- és esőköpeny-szöveteket, katona-posztót, aba-posztót, egyenruha-posztót, kammgarn, cheviot, trico, női és teke-asztali, peruvien, dosking szöveteket ajánl

Alapítattott

STIKAROFKY JÁNOS

1886-ban.

gyári raktára BRÜNNBEN.

Minták bérmentve küldetnek; a szabómester uraknak minta-kártyák bérmentetlenül; postai utánvét mellett küldemények 10 frton felül bérmentesen.

Allandó posztó-raktárom van, mely több értéket képvisel 150,000 frtnál o. é., és így önként érthető, hogy nagy üzletemben sok 1-5 méter hosszú maradék van s kénytelen vagyok az efféle maradékokat nagyon leszállítva, az előállítási árákon eladni. Minták ezekből nem küldhetők, de a nem tetsző maradékok becséréltetnek vagy a pénz visszaadatik. (Megjegyzem, hogy más cégek becsérélik a maradékokat is talán még rosszabb portékával, de a pénzt vissza nem adják).

Csaló cégek utánzásai miatt kénytelen vagyok a hirdetéssel felhagyni; kérem tehát a t. cz. megrendelőket, tartsák meg emlékükből szolid cégetemet, s mikor szükségük lesz, szerencsétlenségem becses megrendelésükkel, melyeket a legnagyobb pontossággal fogok teljesíteni.

Levelek elfogadtatnak magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven. (5-20)

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

M e n e t r e n d .

Érvényes 1886. január hó 10-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. január hó 10-től.

A l l o m á s o k			303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.	A l l o m á s o k			303. személyv.	301. gyorsv.	321. omnibusv.
					Délután						
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				12.50	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Szeben felé)	(érk. ind.)	12.12			10.02
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)		Reggel		1.09			12.37			319. omn.-v. 6.00
Botfalva				6.22	2.27			2.11			7.43
Földvár				6.45	2.55			2.31			8.00
Mogyorós				7.01	3.38			2.54			8.29
Apáca				7.19	3.57			3.35			9.12
Köpecz				7.33	4.17			3.36			9.32
Agostonfalva				7.54	4.36			4.09			10.23
Alsó-Rákos				8.01	4.47			4.11			10.32
Homoród				8.19	5.08			5.56			12.59
Kacza				8.45	5.42						
Bene				9.01	6.02			6.08	6.08		
Erked				9.22	6.33			10.37	9.13		
Héjasfalva				9.43	7.01						311. omn.-v. 10.37
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)			10.10	7.37			10.51	9.18		10.05
Medgyes	(érk. ind.)			10.29	8.01			6.00	2.10		
				10.39	8.21						
				11.54	9.43						

Brassóból Bukarest felé indul mindennap este 7 óra 14 perczkor az omnibusvonat.

Nyom. Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.